

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

Poezia douămiistă română și maghiară – transcenderi

Tutore îndrumător:
conf.dr. Andrei TERIAN

Doctorand:
Ingrid TOMONICSKA

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului “Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/159/1.5/S/136077.

București, 2015

CUPRINS

INTRODUCERE	3
1. DEFINIȚII	6
1.1 ORIGINI.....	6
1.2 POLIFONIA MANIFESTULUI	7
1.3 MANIFESTUL LITERAR. LOCUL SĂU ÎN SISTEMUL LITERAR	9
2.1 CONTEXTUL ISTORICO-POLITIC	11
2.2 CONTEXT SOCIO-ECONOMIC.....	12
2.3 TEHNICA ȘI CANALELE DE COMUNICARE.....	13
2.4 EXPERIENȚA PERSONALĂ.....	14
3. RELAȚIILE STABILITE	17
3.1 MANIFESTUL ȘI SPAȚIUL CULTURAL	17
3.2 MANIFESTUL ȘI INSTITUȚIA.....	18
5. VALENȚE.....	36
5.1 DE LA ACT DE NAȘTERE / ATESTAT GENEALOGIC LA CERTIFICAT DE DECES	36
5.2 ACT DE LEGITIMARE / ACT DE IDENTITATE.....	38
5.3 CERTIFICAT DE CĂSĂTORIE VS. ACT CE ASIGURĂ PUTERE, ÎMPUTERNICIRE VS. CERERE.....	40
5.4 CERTIFICAT DE DIVORȚ.....	41
5.5 PROCES VERBAL AL VECHIULUI ȘI AL NOULUI.....	41
6. FINALITĂȚI	42
REUȘITA.....	42
EȘECUL.....	42
SITUAȚIE INTERMEDIARĂ.....	42
BIBLIOGRAFIE	43

MANIFESTE ALE LITERATURII ROMÂNE DOUĂMIISTE

Un gen literar discutat și în continuă schimbare este cel al manifestului literar. Este un gen hibrid care s-a instaurat tot mai pregnant în secolul XX, identitatea lui neputând fi negată de la avangardă înapoi. Fiind un gen relativ tânăr și foarte dinamic, definirea lui cunoaște mai multe variante, acest lucru datorându-se și felurilor domeniilor în care el se regăsește: politic, estetic, moral, artistic, literar etc.

O clasificare a manifestelor / orientărilor douămiiste pare o încercare sisifică tocmai pentru că până și ideea de *generație douămiistă* și / sau *douămiism* este necoagulată momentan. Chiar dacă este o temă (răs)discutată de ani buni, problema etichetării ei este una de moștenire, astfel termenii de *generație 2000*, *generație milenaristă*, *generație douămiistă* etc. fac subiectul articolelor, studiilor istoriei literare, culturale.

Modalitățile cele mai frecvente de exprimare a *noului* sunt manifestul literar, articolul-program sau poezia-manifest. Această varietate nemiîntâlnită de manifeste / orientări, într-o perioadă atât de restrânsă în literatura română poate fi explicată prin obținerea libertății de exprimare postdecembriste, dar și a factorilor de context amintiți mai sus. Ceea ce a generat această paletă este în primul rând dorința noii generații de ieși din umbra proiectată de înaintași – însușire de bază a manifestului.

Ele vor avea destine diferite, pe când unele vor deveni „pietre de hotar”, cele mai multe vor avea doar privilegiul de a fi remarcate, iar o bună parte nu vor avea nici măcar șansa de a fi amintite de istoria literară. O posibilă inventariere ar putea avea la bază, principiul impactului pe care l-au avut și al șansei de a se „instituționaliza”.

Pentru a putea demara o analiză a manifestelor literare douămiiste, este necesară o ilustrare a ei prin prezentarea originilor cuvântului și semantica acestuia în principalele limbi europene: franceză, engleză, italiană, după care se face o restrângere către definițiile manifestului literar. Important este contextul – social, politic, economic, artistic etc., experiența personală – care duce la apariția manifestului, cât și relațiile acestuia cu spațiul cultural sau cu instituția.

Lucrarea de față fixează totdată câțiva parametri ai manifestului literar – acțiune, bulversare, cooptare, criză, denunțare, fondare, identitate, mesianic, mit, negare, reciclare, șoc, utopie, veste bună etc. Manifestul este fondat pe elemente invariabile. În acest sens, realizarea unui corpus fix pare superfluă și imposibilă, pentru că unele caracteristici sunt legate de altele în mod necesar, le încorporează, iar principiile de clasificare ar fi numeroase. Valențele acestuia – certificat de naștere / căsătorie / deces / divorț; atestat genealogic etc. sunt construite pe acești parametri.

Consider că – indiferent de finalitatea pe care o va avea controversa „Generația 2000 / Douămiismul” – manifestele / poeticile douămiismului necesită studii aprofundate, nu doar datorită multitudinii și varietății lor. Eșantioanele discutate evidențiază unele trăsături comune, chiar dacă fiecare dorește să aducă ceva nou și pot oferi o privire panoramică asupra situației. Majoritatea au trecut neobservate, în parte din cauza lipsei de valori, a prea stufoaselor sau, dimpotrivă, prea minimalistelor modele. Un alt aspect al numărului lor mare și al non-valorilor se datorează tocmai libertății postdecembriste multășteptate, care, fiind un moment de criză, generează nașterea lor.

În mod sigur, pentru a rămâne în spiritul profetic al manifestului, vom fi martorii unor noi și noi manifeste care să deosebească individul sau grupul de „ceilalți”, pentru că dihotomia eu-alții / noi-ceilalți a existat dintotdeauna. În acest sens, trebuie precizat că există discuții care încep să prindă contur despre o perioadă a generație 2000+.